

Η θυμωμένη του Ντεγκά (περ. Ύλαντρον τχ. 5 Νοέμβριος 2003)

Η θυμωμένη του Ντεγκά (περ. Ύλαντρον τχ. 5 Νοέμβριος 2003)

Γράφει η Ηρώ Νικοπούλου

Η θυμωμένη του Ντεγκά

Η ατμόσφαιρα που επικρατούσε ήταν εκρηκτική. Δεν ήταν η πρώτη φορά που μάλωναν. Πάντα όλο και κάτι παρουσιαζόταν σαν αφορμή για διαφωνίες και μικροκαβγάδες, αυτή τη φορά όμως τα πράγματα είχαν οξυνθεί επικίνδυνα. Οι κοπέλες ήταν τρομερά αναστατωμένες. Οι περισσότερες ήταν κατακόκκινες όχι από το χορό αλλά από θυμό. Υπήρχαν και δυο-τρεις που είχαν χάσει τελείως το χρώμα τους και ήταν άσπρες, σαν να ξέχασε κάποιος να τις χρωματίσει. Η συζήτηση ξεκίνησε από την πιο εύσωμη, μια κοκκινομάλλα, που δυσανασχέτησε για την θέση της, γιατί την έβαλαν στη δεύτερη σειρά; Αυτή έπρεπε να βρίσκεται οπωσδήποτε στην πρώτη, τουλάχιστον! Πριν προλάβει να επιχειρηματολογήσει, μπήκε στην κουβέντα μια εύθραυστη ξανθιά, που είχε ακριβώς την αντίθετη γνώμη. Ίσα-ίσα που εσύ λόγω ύψους -περιορίστηκε διακριτικά- θα έπρεπε να είσαι ακόμη πιο πίσω, γιατί φαίνεσαι όπου και να σε βάλουν, δεν έχεις πρόβλημα, ενώ εγώ και κάποιες άλλες στο δικό μου ύψος, χανόμαστε μέσα στο μπουλούκι, και δεν θα σχολιάσω το θέμα των ρούχων, ...μα είναι τουλάχιστον απαράδεκτα... και άσπρα; Καλά, είμαι σίγουρη πως αν επιμείνουν στο άσπρο, δεν θα φαίνεται τίποτα στο τέλος, ειδικά από μακριά, πλήρης αποτυχία.

Τι να πω τότε κι εγώ; Ακούστηκε μια λεπτή φωνή από το βάθος, κι όλες γύρισαν σχεδόν ξαφνιασμένες προς το μέρος της, σαν να αγνοούσαν τελείως την παρουσία της μέχρι εκείνη τη στιγμή. Η κίνησή τους ήταν ταυτόχρονη, με μια αυθόρμητη ομοιομορφία, και άφησε ένα ελαφρύ θρόισμα στον αέρα. Ήταν μια λεπτοκαμωμένη κοπέλα με ωχρό πρόσωπο και ακαθόριστο χρώμα μαλλιών, που τα είχε πιασμένα στο πάνω μέρος του κεφαλιού. Είναι ποτέ δυνατόν να φανεί τι ακριβώς κάνω εγώ, εδώ που με στρίμωξαν στη γωνία; Είναι σαν να απευθύνομαι στον τοίχο και όχι στον κόσμο, άσε το ρούχο μου που είναι μακρύ και φαρδύ και δείχνω σαν να κολυμπάω μέσα του. Ακούστηκαν διάσπαρτες κι άλλες φωνές διαμαρτυρίας «Εμένα με στενεύει...Μα μου είναι πολύ κοντό δεν το παρατήρησε κανείς;...Τα παπούτσια μου με χτυπάνε... Δεν μας έχουν προσέξει όσο θα 'πρεπε...»

Δεξιά στο τοίχο ήταν γερμένη μια μικρή. Η μικρότερη μπαλαρίνα απ' όλες, η πιο σιωπηλή. Είχε ίσια λεπτά μαλλιά τραβηγμένα προς τα πίσω και πλεγμένα σε κοτσίδα που έπεφτε στη πλάτη της. Το πρόσωπό της ήταν σοβαρό και έμοιαζε λυπημένο, για μια στιγμή έσκυψε κι έδεσε τις μαλακές κορδέλες από τις πουάντ της, ύστερα σηκώθηκε έφερε τα χέρια πίσω από τη μέση της κι ακούμπησε με τις

παλάμες στον τοίχο, παρατηρώντας τις άλλες κοπέλες γύρω της. Η ώρα περνούσε, ο αέρας βάραινε κι άλλαζε σχήματα και χρώματα ανάλογα με τις κινήσεις των κοριτσιών, που άλλοτε έφτιαχναν μικρά πηγαδάκια όμοια με λουλούδια και έγερναν όλες προς τα μέσα συζητώντας χαμηλόφωνα το πρόβλημα τους, κι άλλοτε με μικρά νευρικά βήματα άλλαζαν πηγαδάκι, προσπαθώντας να μεταπέισουν τις αντίπαλες.

«Για μια στιγμή!», φώναξε η κοκκινομάλλα δυνατά, οι ομιλίες χαμήλωσαν, όλες στράφηκαν προς το μέρος της, «...αντί να συζητάμε και να τσακωνόμαστε για τις θέσεις που μας έδωσαν, γιατί δεν δοκιμάζουμε να τις αλλάξουμε μόνες μας;» Επικράτησε αμηχανία. Οι κοπέλες σταμάτησαν να καυγαδίζουν και βάλθηκαν να κοιτούν ερωτηματικά η μια την άλλη, κατάματα. Ύστερα άρχισαν να κινούνται ανεπαίσθητα στο χώρο. Η κίνησή τους στην αρχή ήταν διερευνητική, δεν είχε τη χάρη της κίνησης που είναι προκαθορισμένη και δουλεμένη για καιρό. Σιγά-σιγά όμως άρχισαν να στροβιλίζονται πιο άνετα, πυκνώνοντας και αραιώνοντας δημιουργώντας απρόοπτα μικρά σύνολα. Τώρα μέσα από την κίνηση οι θέσεις εναλλάσσονταν και ούτως ή άλλως καμιά δεν προλάβαινε να ασχοληθεί με την θέση των υπολοίπων, γιατί κάθε μια ήταν προσηλωμένη στη δική της.

Στο διάδρομο ακούστηκαν συρτά βήματα να πλησιάζουν, τα κορίτσια όμως ήταν απορροφημένα και δεν άκουσαν τίποτα. Η πόρτα άνοιξε απότομα κι όλες πάγωσαν.

Ο Ντεγκά δεν συνήθιζε να τρώει αργά τα βράδια. Χθες όμως την πάτησε, κι ήταν αδύνατον να τον πάρει ο ύπνος, το φαγητό σε συνδυασμό με το αλκοόλ έκαναν μεγάλη ζημιά, το στομάχι του τού υπενθύμιζε συνεχώς την ατασθαλία. Μπήκε στο εργαστήριο με ξινισμένα από τη δυσπεψία μούτρα. Μόλις είχε χαράξει και φορούσε ακόμη το σκούφο του. Έτριψε τα μάτια του δυνατά με λυγισμένους τους δείκτες των χεριών και τις παλάμες προς τα έξω, σαν αγουροξυπνημένο παιδί και στράφηκε προς το μέρος των κοριτσιών. Κοίταξε για κάμποση ώρα το έργο του, μένοντας ακίνητος. Στο πρόσωπό του εναλλασσόταν η δυσπιστία, η έκπληξη ως και ο θυμός. «Μα, δεν το θυμάμαι έτσι» ψιθύρισε στο τέλος, «τι διάολο, ξέχασα τι ζωγράφισα, ξεχνάω τι κάνω;» «Πώς είναι δυνατόν να έβαλα αυτή την εύσωμη φιγούρα τόσο μπροστά; Αυτή κοντεύει να πέσει έξω απ' το τελάρο! Και τι έντονο κόκκινο είναι αυτό στα μαλλιά; ...Ωραίος σχηματισμός όμως ο υπόλοιπος, συνθετικά στέκεται, ...αν και κάτι δεν μου κολλάει, που δεν μπορώ ακόμα να το εντοπίσω... αλλά πότε το δούλεψα, δεν μπορώ να θυμηθώ... Τίποτα... δεν πρέπει να ξαναπιώ ούτε λικέρ αφού με χαλάει τόσο...» Έξυσε αμήχανα το κεφάλι του, «Και τώρα πώς θα το συνεχίσω... αυτό μοιάζει σαν να ζωγραφίστηκε από μόνο του, ερήμην μου...για να δούμε... βέβαια σίγουρα θα απαλύνω το κόκκινο στα μαλλιά αυτής της φιγούρας και να την έβαζα πιο πίσω;...όχι, όχι με τίποτα...θα χαλάσει η σύνθεση... μπορώ όμως να προσθέσω λίγο χρώμα στα ρούχα τους, παστέλ απαλό...». Όσο σκεφτόταν το χέρι του δούλευε γρήγορα. Ανακάτευε τα χρώματα στην παλέτα ψάχνοντας για το συγκεκριμένο που φαντάστηκε. Όταν το βρισκε άφηνε μικρούς αναστεναγμούς και δούλευε ακόμα πιο γρήγορα. Μισόκλεισε τα μάτια κι απομακρύνθηκε για να δει πιο καθαρά. Ναι, άρχισε να επανακτά τον έλεγχο, ένιωθε ήδη καλύτερα. Δούλεψε ως αργά το απόγευμα χωρίς διακοπή. Έξω στο δρόμο άναβαν ένα-ένα τα φανάρια για το βράδυ. Κάθισε στην πολυθρόνα που βρισκόταν στην άλλη άκρη του εργαστηρίου κι άναψε ένα πούρο. Κοίταξε ικανοποιημένος το έργο του. «Ωραία, λίγο ακόμα και τελειώνουμε» σκέφτηκε κι έστρεψε τα μάτια του προς το παράθυρο, του άρεσε να χαζεύει τους περαστικούς κάτω στο δρόμο. Μερικές φορές σκεφτόταν πως τους έκλεβε χωρίς να το ξέρουν. Έκλεβε τις κινήσεις τους, τα χρώματά τους, παρατηρούσε πώς έπεφτε το φως πάνω στα πρόσωπα, πώς αλλοιώνονταν οι εκφράσεις. Γύρισε ξανά προς το μισοτελειωμένο έργο και τότε την είδε για πρώτη φορά!

Δεξιά στον τοίχο ήταν γερμένη μια μικρή, η μικρότερη μπαλαρίνα του πίνακα. Είχε λεπτά ίσια μαλλιά τραβηγμένα προς τα πίσω και πλεγμένα σε κοτσίδα που έπεφτε στην πλάτη της. Το πρόσωπό της ήταν σοβαρό, σχεδόν θυμωμένο, είχε τα χέρια πίσω από την μέση κι ακουμπούσε με τις παλάμες στον τοίχο. Πώς δεν την είχε προσέξει ως τώρα; Βρισκόταν έξω από τους σχηματισμούς των άλλων κοριτσιών, έμοιαζε σαν να τα παρατηρούσε και μάλιστα στο ύψος της πρόσεξε κάτι επικριτικό. Η φιγούρα του μικρού κοριτσιού με το άγουρο σώμα, το ασχημάτιστο στήθος και το έντονο βλέμμα, τον έφερε σε αμηχανία. Από πού ξεφύτρωσε; «Μα πότε τη ζωγράφισα τούτη εδώ;». Προσπάθησε να συμβιβάσει μέσα του τα πράγματα. Τέλος πάντων κάπου θα την βόλευε.

Κόντευαν μεσάνυχτα, ο Ντεγκά βρισκόταν σε μεγάλη έξαψη. Όσο κι αν έφαγε όλες αυτές τις ώρες, δεν βρήκε λύση. Η μικρή μπαλαρίνα δεν χωρούσε πουθενά στο πίνακα. Έμοιαζε σαν ξένο σώμα.

Ήταν ξένο σώμα έτσι όπως στεκόταν αμέτοχη παράμερα. Ωστόσο του άρεσε τόσο πολύ, που ούτε καν διανοήθηκε να την σβήσει. Του προκαλούσε ένα είδος σεβασμού που ήταν ακαταμάχητος, πιο δυνατός κι από γοητεία. Ρίχτηκε γι' άλλη μια φορά στην πολυθρόνα του αποκαμωμένος. «Κάποια λύση πρέπει να υπάρχει, αλλά ποια; Ποια; Τι άλλο μπορώ να κάνω; Τι να κάνω εγώ περισσότερο, όταν αυτή δε συνεργάζεται», σκέφτηκε, «...τι να κάνω που αυτή θέλει να είναι μόνη της». Ένα μικρό φωτάκι άστραψε στο νου του. Τι είπε; τι θέλει, λέει, αυτή; Πετάχτηκε από την πολυθρόνα, άρπαξε τα κάρβουνα και το μπλοκ με τα χοντρά χαρτιά κι άρχισε να σχεδιάζει σαν τρελός, την μικρή μπαλαρίνα μόνη της. Την σχεδίασε απ' όλες τις πλευρές, μπρος - πίσω - πλάι και σε κάτοψη. Όσο το κάρβουνο ορμούσε στο χαρτί, τόσο το μικρό κορμάκι ίσιωνε και τεντωνόταν. Το παιδικό της στήθος ήταν προτεταμένο τώρα προκλητικά κι είχε τα χέρια της πιασμένα πίσω, με τα δάχτυλα ελαφρώς πλεγμένα. Το κεφάλι ανασηκώθηκε και το θυμωμένο της ύφος έγινε τώρα υπεροπτικό. Πρόσεξε όλες τις λεπτομέρειες, αποφάσισε πως το ρούχο έπρεπε να είναι πιο μαλακό, και μια κορδέλα στα μαλλιά. Ύστερα όρισε τις διαστάσεις.

Πήρε ένα φαρδύ πινέλο και την έσβησε από τον πίνακα. Εημέρωνε, τα σχέδια είχαν τελειώσει. Όλα ήταν έτοιμα για το πρώτο εκμαγείο και το χυτήριο.

2003-11-01-Η θυμωμένη του Ντεγκά (περ. Ύλαντρον τχ. 5 Νοέμβριος 2003)